

Odborne vpred

Profesionally ahead

Ako sa dá pracovať a podnikáť v poľnohospodárstve
v Maďarsku

Helyi termék jogi útmutató

Hogyan lehet mezőgazdászként dolgozni

HELYI TERMÉK JOGI ÚTMUTATÓ

A „helyi termék” kifejezés jogszabályban nincs rögzítve, csak a köznyelv használja így, ezért a kiadványban is az adott jogszabályban meghatározott kifejezést használjuk. Felhívjuk továbbá az érdeklődők figyelmét, hogy a helyi termék értékesítési tevékenység, ha rendszeres, gazdasági, vállalkozási tevékenységnek minősül és adókötelezettséggel jár, amely nemcsak adófizetési kötelezettséget jelent, hanem adózásra való bejelentkezést, adóbevallás készítését és könyvelés vezetését is.

A kistermelői élelmiszer-termelés, előállítás és értékesítés feltételeit az 52/2010 (IV. 30.) FVM (Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium rendelet) szabályozza. A kistermelői rendelet könnyített higiénia szabályokat állapít olyan természetes személy számára, aki saját gazdaságában, kismennyiségben termel, előállít, betakarít, vagy feldolgoz termékeket, élelmiszereket, valamint az általa betakarított, összegyűjtött vadon termő alapterméket mennyiségi és területi határainak előírásával közvetlenül a végső fogyasztóknak és a kiskereskedelmi, vendéglátó, valamint közétkeztetési intézményeknek értékesíti, illetve falusi vendégasztal üzemeltet, valamint e tevékenységével kapcsolatban bizonyos szolgáltatásokat végez. Kistermelő lehet: mezőgazdasági őstermelő vagy egyéni vállalkozó. A mennyiségi korlátokat a rendelet 1. mellékletének A része határozza meg a szolgáltatásokat pedig a rendelet 1 mellékletének B része.

Azok az alaptermékek, melyek a megtermelésüket, előállításukat, begyűjtésüket követően további kezelésen esnek át feldolgozatlan vagy feldolgozott termékeknek minősülnek.

Fontos ismerni a különbséget a termékkategóriák között, hiszen mások az elvárások, így eltérő szabályok vonatkoznak az alaptermékekre, a feldolgozatlan és a feldolgozott termékekre. A kistermelő felelősséggel tartozik termékei jó minőségéért és a termékeit fogyasztók egészségéért. A jogszabályok megfogalmazzák azokat az alapvető higiéniai követelményeket, amelyek betartásával az egészség veszélyeztetésének kockázata elkerülhető vagy csökkenthető, így betartásuk kötelező érvényű.

Saját gazdaság alatt a termelést ténylegesen végző magánszemély rendelkezési jogosultságát kell érteni az eszközei (ideértve a bérelt eszközöket is), a termelés szervezése és - a vetőmag-bértermelés, a bérnevelés, a bérhizlalás és a kihelyezett állat tartása esetének kivételével - a termelés eredményének felhasználása felett. Az őstermelői termék értékesítésének helyszínén a mezőgazdasági őstermelő köteles jól láthatóan tájékoztatni a vásárlót az őstermelői igazolvány számáról, valamint az őstermelői termékét vagy az értékesítés helyszínét az alábbi tájékoztatóval ellátni: „Saját őstermelői tevékenységből származó termék”.

Őstermelői igazolvány az őstermelői tevékenységből származó bevételek nyilvántartására alkalmas, hitelesített, kormányrendelet által előírt eljárási rendben kiadott, illetve érvényesített igazolvány, amely tartalmazza a mezőgazdasági őstermelő azonosító adatait és az adókötelezettség teljesítéséhez szükséges egyéb, a kormányrendeletben meghatározott adatokat. Igényelhető: Kormányhivatal Földművelésügyi Igazgatóságánál, a Járási Állategészségügyi és Élelmiszer-ellenőrző Hivatalok falugazdász irodáiban és a Kormányablakoknál.

Hol és milyen feltételek mellett értékesíthet a kistermelő?

A kistermelő a végső fogyasztónak:

- nem állati eredetű alaptermékeket (pl. krumpli, alma), mézet, méhészeti terméket és élő halat saját gazdaságának helyén, Magyarországterületén működő valamennyi piacon, vásáron, rendezvényen és engedélyezett ideiglenes árusítóhelyen,
- egyéb állati eredetű alaptermékeket (pl. tojás, nyers tej), általa levágott baromfit és nyulat, általa kifogott halat, általa megtermelt alaptermékből előállított egyéb élelmiszert (pl. sajt, lekvár, kolbász) sertés, juh, kecske, szarvasmarha, strucc és emu húsának kivételével saját gazdaságának helyén, a régióon belül (saját megye és Budapest) vagy a gazdaság helyétől légvonalban számított 40 km távolságon belül működő piacon, vásáron, rendezvényen és engedélyezett ideiglenes árusítóhelyen,
- saját gazdaságában nevelt és közfogyasztás céljára engedélyezett vágóhídon levágott sertés, juh, kecske, szarvasmarha, strucc és emu húsát saját gazdaságának helyén értékesítheti.

Milyen okmányokra, igazolásokra van szükség a kistermelői tevékenység megkezdéséhez?

- egyéni vállalkozói igazolvány, őstermelői igazolvány,
- a saját gazdaság igazolása tulajdoni lappal, vagy az adott föld használatára vonatkozó szerződés (pl. bérleti, vagy haszonbérleti szerződés),
- a víz és csatorna használatával és a hulladékszállítással kapcsolatos szerződések,
- Nemzeti Agrárgazdasági Kamarába történő belépés,
- pénzügyi bizonylatok (számla, nyugta) az értékesítéshez,
- jegyzői igazolása, hogy a kereskedelmi tevékenység megkezdését bejelentették.

Milyen bejelentési kötelezettség vonatkozik a kistermelőre és hova kell ezt benyújtania?

A kistermelő köteles kistermelői tevékenysége megkezdését, tevékenységének lényeges megváltozását, szüneteltetését és megszűnését írásban bejelenteni a gazdaság helye szerint élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi hatáskörben eljáró járási hivatalnál.

A kistermelő nem köteles bejelenteni a kis mennyiségű nem állati eredetű alaptermék termelését, valamint vadon termő alaptermékek összegyűjtését, betakarítását, és forgalomba hozatalát.

Hogyan dokumentálja a kistermelő, hogy mely termékből mennyit értékesített?

A kistermelőnek nyilvántartást kell vezetnie az általa előállított termékek mennyiségéről, az előállítás idejéről, az értékesített mennyiségről és az értékesítés helyéről, idejéről. A nyilvántartást vagy annak másolatát a kistermelőnek az árusítás helyén kell tartania.

A kistermelő köteles a nyilvántartást 2 évig megőrizni.

A kistermelőnek ezen felül adatlapot kell vezetnie az alaptermékből előállított élelmiszerről az alábbi adatokkal:

- a kistermelő neve, címe,
- az élelmiszer-előállítás helye,
- az élelmiszer megnevezése,
- az összetevők csökkenő sorrendben való felsorolása,
- fogyaszthatósági időtartam, illetve minőség-
- megőrzési időtartam,
- tárolási hőmérséklet.

Milyen okmányokat kötelező, illetve ajánlott az árusítás helyszínén tárolni?

- Kötelező (eredetiben vagy másolatban) a termék előállításáról és az értékesítéséről vezetett nyilvántartást,
- Kötelező az állati eredetű termékek értékesítéséhez a hatósági állatorvosi bizonyítványt, vagy annak a hatósági vagy jogosult állatorvos által hitelesített másolatát,
- Kötelező vágott állat értékesítése esetén a hús szállítási igazolást,
- Ajánlott a jegyző igazolását arról, hogy a kereskedelmi tevékenység végzését bejelentették,
- Ajánlott az járási hivataltól érkezett igazolást a kistermelői nyilvántartásba vételről és a regisztrációs számról.
- Ajánlott az orvos által kiadott egészségügyi nyilatkozatot is, ugyanis az élelmiszer előállításával és
- forgalmazásával csak olyan személy foglalkozhat, aki orvosi igazolással bizonyítani tudja megfelelő
- egészségi állapotát (ez az orvosi igazolás nem egyenlő az egészségügyi kiskönyvvel).

Milyen nyilvántartások vezetése kötelező még?

- Tejcsíraszám vizsgálatról (havi 2 minta),
- Takarmányozási és adalékanyagokról (5 évig meg kell őrizni),
- Állatgyógyászati készítményekről (5 évig meg kell őrizni),
- Növényvédő szerek felhasználásáról és az élelmezés- egészségügyi várakozási időről (5 évig meg kell őrizni),
- Előforduló betegségekről, a növények esetében kártevőkről (5 évig meg kell őrizni).

Milyen dokumentumok szükségesek a gyűjtött termékek értékesítéséhez?

Gyűjtés során a terület tulajdonosának, kezelőjének hozzá kell járulnia a gyűjtéshez. Az állami tulajdonú erdőben személyenként és naponta a 2 kg-ot meg nem haladó mennyiségű gomba, vadgyümölcs és gyógynövény-gyűjtést egyéni szükségletnek tekinti, ezt azonban a

---

gyűjtő nem értékesítheti. Az állami tulajdonú erdőben értékesítésre szánt gombát, vadgyümölcsöt és gyógynövényt csak az erdőgazdálkodó vagy a haszonvételi joggyakorló előzetes írásbeli hozzájárulásával lehet gyűjteni. Haszonvételi joggyakorló az, aki az erdőt hasznosítani jogosult a tulajdonos állammal kötött megállapodás alapján.

A védett élőlények nem, vagy csak engedéllyel gyűjthetők.

Vadon termő gombát kizárólag gomba-szakellenőri vizsgálat után, gomba-szakellenőri igazolás birtokában lehet értékesíteni, csak az igazolás birtokában kínálható belőle fel gombaétel.

Hogyan jelölje a kistermelő csomagolt és csomagolatlan élelmiszereit?

Az értékesítés módja szerint megkülönböztetünk csomagolt és csomagolatlan élelmiszereket.

1. A gazdasága helyén, piacon, vásáron, rendezvényen, ideiglenes árusító helyen és házhozszállítás útján történő csomagolt termékek értékesítése esetén a terméken fel kell tüntetni: a kistermelő nevét; címét vagy a gazdaság helyének címét; a termék nevét; a fogyaszthatósági vagy a minőség megőrzési időtartamát; amennyiben értelmezhető a szükséges tárolási hőmérsékletet és a termék tömegét (Kivéve, ha a csomagolt terméket a kistermelő a vevő jelenlétében méri le.)
2. A gazdasága helyén, piacon, vásáron, rendezvényen, ideiglenes árusító helyen és házhozszállítás útján való csomagolatlan termékek értékesítése esetén a kihelyezett termék előtt fel kell tüntetni: a kistermelő nevét, címét vagy a gazdaság helyének címét és a termék nevét.
3. A kiskereskedelmi és vendéglátó létesítmények számára értékesített csomagolt termékeken: az élelmiszerek jelöléséről szóló rendeletben meghatározott jelölést kell alkalmazni; a csomagoláson, a termék megnevezése előtt fel kell tüntetni a „kistermelői”, vagy méz esetében a „termelői” jelzőt.
4. Kiskereskedelmi és vendéglátó létesítmények számára a csomagolatlan termékek – beleértve az alapterméket is – értékesítése esetén:
  - a kiskereskedelmi létesítménynek az árusítás helyén fel kell tüntetni: a kistermelő, illetve a termék nevét,
  - a termék megnevezése előtt fel kell tüntetni a „kistermelői” vagy méz esetében a „termelői” jelzőt,
  - a kistermelő dokumentált módon köteles tájékoztatni a kereskedőt: az élelmiszer fogyaszthatósági vagy a minőség megőrzési időtartamáról és a szükséges tárolási hőmérsékletéről

---

Hogyan jelölje a kistermelő a tejet és a tejből készült termékeket?

Nyers tej, illetve nyers tej felhasználásával készült, nem hőkezelt tejtermékek értékesítése esetén az értékesítés helyén, jól látható módon fel kell tüntetni a „nyers tej, forralás után fogyasztható”, illetve a „nyers tejből készült” jelölést.

Hogyan jelölje a kistermelő az értékesíteni kívánt tojásokat?

A gazdaságában legfeljebb 50 tojótyúkot tartó kistermelőnek az általa termelt és a végső fogyasztó részére gazdaságában vagy házhoz szállítással, illetve a régió belüli piacon értékesített tojásokon nem kell feltüntetnie a termelő megkülönböztető számát tartalmazó kódot, amennyiben az értékesítés helyén feltünteti nevét és címét. Amennyiben a kistermelő több mint 50 tojótyúkot tart, az értékesíteni kívánt tojásokat úgynevezett csomagolóközpontban kell csomagolnia vagy csomagoltatnia.

Reményeink szerint ez a jogi szabályozási útmutató segítségére lesz minden, a határ mentén termelő és vásárló számára.

Odborne vpred
ProfessionallyAhead

www.profahead.eu

Erasmus+

Tento projekt bol financovaný s podporou Európskej Komisie.

Tento dokument reprezentuje výlučne názor autorov a Komisia a ani národná agentúra nezodpovedajú za akékoľvek použitie informácií obsiahnutých v tomto dokumente.